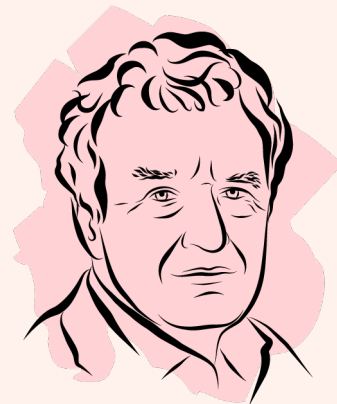

Zij sorry voor de kernuitstap. Wij sorry voor de gasuitstap?

Sorry. Pardon. Het spijt me. *Mea culpa*. Neem me niet kwalijk. Synoniemen te over, maar in sommige kringen is het niet makkelijk fouten toe te geven. De Amerikaanse sociologe Ruth Benedict constateerde ooit dat in een schaamtecultuur zelfs mensen die op heterdaad zijn betrapt, uit angst voor gezichtsverlies blijven liegen: nee hoor, meneer de rechter, ik heb mijn zus echt niet vermoord.

In de westerse schuldcultuur wordt het als verdienste gezien om fouten toe te geven. Het doet pijn maar ja, wat moet, dat moet. Geen volk is er zo goed in als de Duitsers, maar die hebben dan ook heel veel fouten gemaakt. Ze hebben inmiddels excuus aangeboden voor twee wereldoorlogen, de moord op miljoenen joden en nu dus ook voor de *Atomausstieg*.

De Duitse bondskanselier Friedrich Merz (CDU) zei op een nieuwjaarsbijeenkomst: 'Het was een zware strategische fout om uit kernenergie te stappen.' Ter opfrissing van uw geheugen, er was in 2011 een tsunami in Japan, waardoor een kerncentrale averij opliep. Als reactie daarop besloot bondskanselier Angela Merkel (CDU) alle Duitse kerncentrales te sluiten.

Wie kan rekenen, en Merkel is gepromoveerd natuurkundige, moet weten dat deze kernuitstap krankzinnig was. Kernenergie is de krachtigste energiebron (het heeft de hoogste vermogensdichtheid), is nagenoeg CO₂-vrij en dus de beste manier om klimaatverandering tegen te gaan. Bovendien is door de averij bij de Japanse kerncentrale in 2011 misschien één werknemer overleden, tegen 20.000 mensen door de tsunami zelf.

Frau Merkel groeide op in de DDR en maakte diverse studiereizen naar de Sovjet-Unie. In *Freiheit*, haar memoires uit 2024, verdedigde ze nog steeds de kernuitstap. Het lijkt me geen wilde gedachte dat de communistische schaamtecultuur daar iets mee te maken heeft. Oost-Duitsers toonden trots aan buitenlandse staatshoofden zoals Fidel Castro en Yasser Arafat de *Mauer*: nee hoor, die is niet om Oost-Berlijners het vluchten te beletten, hoe komt u daar toch bij, deze muur is gebouwd als verdediging tegen de westerse fascisten.

Verder zei Merz dat Duitsland de duurste *energiewende* ter wereld heeft. 'Ik ken geen tweede land dat het zich zo moeilijk en zo duur heeft gemaakt als Duitsland.' De dwarse Deense denker Bjørn Lomborg rekende al eens uit dat de Duitse energietransitie duizend miljard kost en nauwelijks iets oplevert. 'Economische zelfmoord in een jasje van ecologische deugd.'

Wiskundige Ira Helsloot (hoogleraar besturen en veiligheid in Nijmegen) vroeg zich op LinkedIn af of universiteiten zoals zijn eigen Radboud-universiteit excuus gaan aanbieden voor eredocoraten aan Angela Merkel. Ook stelde hij de vraag wanneer Nederland spijt zou gaan betuigen voor de huidige beleidsfouten, bijvoorbeeld voor het stoppen met de gaswinning in Groningen en de afbraak van de landbouw die nu gaande is.

Goed punt: met de dag wordt het stommer dat we met gas stopten. Gas is milieuvriendelijk, stoot de helft minder CO₂ uit dan steenkool en met gas hadden we een wapen gehad tegen Poetin (en Trump). Maar ja, Nederlanders zijn minder goed in sorry dan Duitsers. We kunnen het wel, maar pas na een heel lange aanloop: sorry voor de slavernij, Suriname.

Zo weigert Diederik Samsom (GroenLinks/PvdA) sorry te zeggen voor zijn hardnekkige verzet tegen kernenergie. Laurens-Jan Brinkhorst (D66) en Jacqueline Cramer (PvdA) zeggen geen sorry voor het bouwen van kolencentrales aan het begin van de eeuw, toen bekend was dat er een klimaatprobleem was. En Henk Kamp (VVD), Eric Wiebes (VVD) en Hans Vijlbrief (D66) die toegeven dat het volstorten van de Groningse gasputten met beton een blunder was? Mwah, voorlopig niet.

De *Atomausstieg* was extra pikant omdat Angela Merkel natuurkundige is. Mensen die hopen dat politiek rationeler wordt met bèta's achter het stuur (*mea culpa*), hebben ongelijk. Scheikundige Margaret Thatcher jaagde de klimaathysterie binnen Europa aan, mede om haar status te verhogen (zij was de enige Europese leider die het broeikaseffect begreep). Jan Terlouw (D66) was een natuurkundige, maar verzette zich lang even fanatiek tegen kernenergie als Samsom.

Misschien dat de aanstaande minister Bontenbal (ook een natuurkundige, ook christen-democratisch) nu wel het goede voorbeeld kan geven: stoppen met dat geneuzel over stikstof en snel tien kerncentrales bouwen, Henri!

Merkel groeide op in een schaamtecultuur en geeft geen fouten toe